

Geleneksel Sporlardan Atlı Cirit ile Uğraşan Bireylerin Gelenekselcilik Algılarına İlişkin Nitel Bir Araştırma

Fatmanur ÖZKAN TOPALOĞLU¹ , Ezgi ABAY BEŞİKÇİ^{1*} ,
Melike ESENTAŞ DEVECİ²

¹Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rekreasyon ABD.

²Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi.

Orijinal Makale

Gönderi Tarihi: 13.10.2022

Kabul Tarihi: 24.12.2022

DOI: 10.30769/usbd.1188525

Online Yayın Tarihi: 31.12.2022

Öz

Türk toplumunun geleneksel sporlarından biri olan atlı cirit ile uğraşan bireylerin gelenekselcilik algılarına ilişkin atlı cirit sporu hakkındaki görüşlerini ortaya çıkarmak çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 yılları arasında Manisa/Selendi ilçesinde yaşayan farklı atlı cirit kulübüne bağlı ve lisansa sahip olan 20 katılımcı oluşturmaktadır. Elde edilen verilerin betimsel ve içerik analizi sonucunda atlı cirit kazanımlarına ilişkin toplumsal boyut temasında; sosyalleşme, statü, kültür turizmi ve iletişim alt temalarına, bireysel boyut temasında; öz yeterlilik, sportmenlik, saygılı olma, hâkim olma, iletişim, beceri, bağışlama, dürüstlük, erdem ve özgüven alt temalarına ulaşılmıştır. Bir geleneksel spor olan atlı cirite ilişkin analiz neticesinde ise toplum kültürü ve kimliği temasında sırasıyla miras, milli değerler, toplum birlikteliği, coşku, zafer ve değerlerin yitimi (-) alt temalarına ulaşılmıştır. Ayrıca kategoriler incelendiğinde sırasıyla Duygusal zekâ, motivasyon, aidiyet duygusu, değerler psikolojisi, özgürlük, terapötik olduğu ve katılımcıların "atlı cirit" tanımındaki görüşlerine bakıldığında rüzgâr, direksiyonsuz araç, savaşçı, savaş gözyaşı, müzik notası, sevgili, anne, ruh, çocuk sevgisi, aşk, aile, emek, Allah'ın lütfu, hür bir kuş, okyanusta gezen mavi bir balina, bağımsızlık, uçurtma ve terapi metaforları olarak söylediği görülmüştür. Araştırma sonucunda atlı cirit sporu ile ilgilenen bireylerin gelenekselcilik algılarına bakıldığında köklü değerlere sahip olduğu görülmektedir. Gelenek ve göreneklerimiz en doğru şekilde aktetiren, gelecek nesillere aktarılmasını sağlayan ve kültür değerlerimizi yaşatabilmemizin önemli bir faktör olduğu görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Gelenekselcilik, Atlı Cirit, Serbest Zaman Tatmini, Serbest Zamanda Algılanan Özgürlük

A Qualitative Research on the Perceptions of Traditionalism of Individuals Engaging in Equestrian Javelin, a Traditional Sports

Abstract

The aim of the study is to reveal the views of the individuals who are engaged in the equestrian javelin, one of the traditional sports of the Turkish society, about the traditionalism perceptions of the equestrian javelin. The study group of the research consists of 20 participants who have a license and are affiliated with different equestrian javelin clubs living in Manisa/Selendi district between 2020-2021. As a result of the descriptive and content analysis of the data obtained, in the theme of the social dimension related to the equestrian javelin gains; socialization, status, cultural tourism and communication sub-themes, in the individual dimension theme; The sub-themes of self-efficacy, sportsmanship, being respectful, dominating, communication, skill, forgiveness, honesty, virtue and self-confidence were reached. As a result of the analysis of the equestrian javelin, which is a traditional sport, the sub-themes of heritage, national values, community cohesion, enthusiasm, victory and loss of values (-) were reached, respectively, in the theme of community culture and identity. In addition, when the categories are examined, respectively, emotional intelligence, motivation, sense of belonging, psychology of values, freedom, therapeutic and the views of the participants in the definition of "javelin with horse" are examined, respectively, wind, steering wheel, warrior, tears of war, musical note, lover, mother, soul, child, love, family, labor, God's grace, a free bird, a blue whale floating in the ocean, independence, kite and therapy metaphors. As a result of the research, it is seen that the traditionalism perceptions of individuals who are interested in equestrian javelin sport have deep-rooted values. It is seen that it is an important factor for us to reflect our traditions and customs in the most accurate way, to transfer them to future generations and to keep our cultural values alive.

Keywords: Traditionalism, Javelin, Leisure satisfaction, Perceived Freedom in leisure

* Sorumlu Yazar: Ezgi ABAY BEŞİKÇİ, E-posta: ezgiabay@outlook.com

GİRİŞ

Gelenek toplumların mirası olarak görüldüğü unsurları oluşturmaktadırlar. Bu sebepten dolayı her toplumun sürekliliği ve meşrutiyet kaynağı olarak görülürler. Bu doğrultuda günlük dilde kullanılan örf, adet, töre vb. bazı davranış kalıpları yine gelenek olarak kullanılmaktadır. Böylece toplum değerlerini ve bu değerlerin nesillere aktarılmasını gelenek olarak ifade etmek mümkündür. Gelenekler sayesinde kişiler bir şeyleri sorgulamadan doğruluğuna inandığı bir bilgi ve davranış kalıbı içerisine girdiği söylenebilir (Yılmaz, 2005). Gelenekselcilik yaklaşımı din, töre ve geçmişteki yasaları hiçe sayıp bireylerin bu yasaları kendisinin bir parçası olarak benimsemesidir (Gencer, 2010).

Tarih içerisinde her toplumun kendine ait bir yaşam tarzı ve kültürü olmakla beraber bu tarzı kendinden sonraki nesillere aktarmıştır. Aktarılan bu değerlerden birisi ise spordur. Sporun ileri düzeyde gelişmiş olması Türk toplumları olağan bir durum olduğu söylenebilir. Karcıoğlu, (2017) günümüz sporlarının güce ve çevikliğe dayalı olanlarının makro kısmının kökeni Orta Asya coğrafyasından ve Türk topluluklarından gelmekte olduğunu belirtmiştir. Gelenekselcilik yaklaşımıyla geçmişten günümüze kadar gelen sporlar kültürel elementleri ve yerel kuralları içermektedir (Menteş ve Saygın, 2019).

Bu bağlamda araştırmanın konusunu oluşturan geleneksel yaklaşımla geçmişten günümüze kadar gelen atlı cirit sporu, Türk'lerin en eski oyunlarından (Tutel,1998). Halk arasında “değnek oyunu”, rekreatif olarak oynanan haline ise “kara cirit” denir. Türk'ler bu sporu, binicilik becerilerini artırmak, kendilerini tatmin etmek, kahramanlık ve savaşçı özelliklerini ortaya koymak için yapmışlardır (Güven,1999).

Cirit sporu milli kültürlerimizden ustalık, cengâverlik, zekâ, yiğitlik, ahlak ve bağışlama gibi erdemleri ifade eder. Aynı zamanda bu erdemlere sahip olan bu spor, Türk kimliğiyle uluslararası meydanlarda dikkatleri üstümüze çeken bir spordur (Yıldırım, 2018). Ayrıca Atlı Cirit, mevsim ve zaman kısıtlılığı olmayan, her köy, kasaba ve şehirde, düz, çimenlik ve kumsal zeminlerde oynanabilen bir spor ve faaliyettir (Koçan, 2007). Anadolu'nun her noktasında oynanan bu spor artık günümüzde belli yerlerde aktif olduğu görülmektedir. Ülkemizde özellikle; Uşak, Manisa, Erzurum, Erzincan Kars ve Bayburt'ta, illerin kurtuluş günü etkinliklerinde, festival ve şenliklerde, düğünlerde ve bayramlarda, sporsal faaliyet olarak oynanmaktadır (Aka, Baş ve Eraslan, 2010). Atlı Cirit oyununda sporcu rakibine belli mesafeden kurallar içerisinde cirit atarak yaralayabilir. Ancak rakibine yaklaşım onu sıkıştırdığında rakibini bağışlar, bunun akabinde farklı bir sporcuya hamle yapılır. Oyun sert ve çetin geçer, yaralanmalar meydana gelebilir fakat buna rağmen müsabaka sonunda dostluk ebedidir (Yıldırım ve Yıldız, 2013). Dolayısıyla cirit oyunu bireyin nefesine, öfkesine ve sinirine hâkim olmayı, onu kontrol edebilmeyi öğretir ve bağışlama, kin tutmama da bu sporun belirleyici özellikleri arasında olduğunu söylemek mümkündür.

Türk toplumunun geleneksel sporlarından biri olan atlı cirit ile uğraşan bireylerin gelenekselcilik algılarına ilişkin atlı cirit sporu hakkındaki görüşlerini ortaya çıkarmak çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Türk kültüründe büyük öneme sahip olan atlı cirit, geleneklerimizi ve Türk toplumunun yapısını yansıttığından dolayı köklü bir geleneğimiz ve ata sporumuz olduğu söylenebilir. Atlı ciritte hiçbir sporda bulunmayan rakibi bağışlama

şeklinde bir davranış vardır. Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda geçmişten günümüze serbest zaman aktivitesi olarak atlı cirit yapan bireylerin algılarını ortaya koymanın önemli olduğu ve alana özgü değer katacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışmada, Türk toplumunun geleneksel sporlarından biri olan atlı cirit ile uğraşan bireylerin gelenekselcilik algılarına ilişkin atlı cirit sporu hakkındaki görüşlerini ortaya çıkarmak çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Yapılan çalışmada araştırmayı ve anlamayı ön planda tutan bir yaklaşım olan nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseni tercih edilmiştir. Olgu bilim deseninin kullanılmasının sebebi araştırma desenleri incelenmiş ve araştırmanın amacına ve doğasına en uygun model olduğudur. Olgu bilim, birkaç kişinin bir olgu veya kavramla ilgili yaşanmış deneyimlerin ortak anlamını tanımlamakla beraber olgu bilim deseni farkında olduğumuz fakat derinlemesine ve ayrıntılı anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır (Sayım, 2019).

Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden, kolay ulaşılabilir durum örnekleme tekniği ile belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 yılları arasında Manisa/Selendi ilçesinde yaşayan farklı atlı cirit kulübüne bağlı ve lisansa sahip olan 20 katılımcı oluşturmaktadır. Mevcut araştırma gönüllülük ilkesine uygun olarak yapılmıştır.

Tablo 1. Katılımcıların Kişisel Bilgileri

Katılımcılar	Cinsiyet	Yaş	Meslek	Athl Cirit Deneyim (yıl)	Sahip Olunan Serbest Zaman süresi (saat/gün)	Athl cirit Uğraşı Türü
K1	Erkek	18	Öğrenci	8	5saat/7gün	Profesyonel
K2	Erkek	42	Cirit sporcusu	22	2saat/7gün	Rekreatif
K3	Erkek	26	Özel Sektör	20	8saat/1gün	Profesyonel
K4	Erkek	24	Esnaf	12	7saat/2gün	Profesyonel
K5	Erkek	30	Esnaf	16	3saat/4gün	Pofesyonel
K6	Erkek	57	İşsiz	40	3saat/7gün	Rekreatif
K7	Erkek	54	Cirit sporcusu	45	3saat/7gün	Rekreatif
K8	Erkek	33	Cirit sporcusu	20	5saat/2gün	Profesyonel
K9	Erkek	34	Esnaf	10	4saat/1gün	Profesyonel
K10	Erkek	27	Esnaf	3	2saat/2gün	Profesyonel
K11	Erkek	39	Kamu Çalışanı	20	15saat/2gün	Profesyonel
K12	Erkek	27	Esnaf	3	6saat/2gün	Rekreatif
K13	Erkek	28	Esnaf	3	7saat/2gün	Rekreatif
K14	Erkek	31	Esnaf	2	6saat/1gün	Rekreatif
K15	Erkek	30	Özel Sektör	17	10saat/2gün	Profesyonel
K16	Erkek	30	Esnaf	6	10saat/1gün	Rekreatif
K17	Erkek	38	Özel Sektör	13	4saat/1gün	Profesyonel
K18	Erkek	25	Esnaf	2	10saat/1gün	Profesyonel
K19	Erkek	32	Esnaf	20	4saat/1gün	Profesyonel
K20	Erkek	59	Çiftçi	33	10saat/4gün	Profesyonel

Veri toplama araçları

Araştırma verilerinin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgilere ilişkin demografik bilgi formu ile yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Demografik bilgi formunda katılımcıların yaşı, cinsiyeti, mesleği, atlı cirit uğraşını profesyonel mi yoksa rekreatif amaçlı mı yaptıkları, atlı cirit deneyim yılları, serbest zaman etkinliklerine katılma sıklığı ve sahip olunan serbest zaman süresine ilişkin sorular yer almaktadır.

Görüşme yöntemi, “önceden belirlenmiş ve ciddi bir amaç için yapılan, soru sorma ve yanıtlama tarzına dayalı, karşılıklı ve etkileşimli bir iletişim süreci” olarak tanımlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Yapılan araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin kullanılmasının nedeni, duruma göre soruların yerinin değiştirilmesi ve alınan cevaplara derinlik kazandırılması için yeni sorular sorulması gibi esnek özelliklere sahip olmasıdır. Metafor ise bir kavramı, kelimeyi, terimi, olguyu güzel ve en etkili biçimde anlatma olarak tanımlanmaktadır (Kılcan, 2019).

Araştırmanın verilerinin toplanması aşamasında Manisa/Selendi ilçesinde yaşayan farklı atlı cirit kulübüne bağlı ve lisansa sahip olan 20 katılımcıya ulaşıp çalışmanın amacı hakkında bilgi verilmiştir. Ön görüşme yapılmış olup, gönüllü katılım onamları alındıktan sonra, uygun oldukları zaman diliminde, bağlı oldukları atlı cirit kulübünde yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Görüşme süreleri en kısa 10 dakika en uzun 20 dakika sürmüştür. Mevcut araştırmadaki veriler araştırmaya katılan katılımcıların izinleri alınarak ses kayıt cihazı ile kayıt alınmıştır. Ardından ses kaydına alınan katılımcı görüşleri bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Görüşme esnasında katılımcılara şu sorular yöneltilmiştir:

- ✚ Geleneksel sporların “toplumların kültür ve kimliğini korumasını nasıl değerlendiriyorsunuz, anlatır mısınız?
- ✚ Sizce atlı cirit sporunun kazanımları nelerdir? (beceri, cesaret, çeviklik, erdem, bağışlama, sportmenlik vb.).
- ✚ Atlı Cirit” etkinliğini bir şeye benzetseydiniz neye benzetirdiniz? Neden? Atlı cirit Gibidir. Çünkü

Verilerin analizi

Araştırmacı tarafından belirlenen yarı yapılandırılmış görüşme soruları ile elde edilmiş olan verilerden kodlar oluşturularak, alan yazında yer alan temalar doğrultusunda incelenmesi ve karşılaştırılması amacıyla betimsel analiz ve araştırmaya katılan erkek katılımcıların verdikleri cevaplardan yeni temalar elde edildiğinden dolayı içerik analizinden yararlanılmıştır. Çalışmanın analizi boyunca araştırmaya katılan katılımcıların gizliliğini sağlama adına gerçek isimleri yerine “K1, K2,...K20” olarak kodlanmıştır. Nitel verilerin analizinde uzman 2 öğretim üyesi tarafından veriler kodlanmış ve temalar bulunmuştur. Sonrasında kodlar ve temalar Nvivo paket programına aktarılmış modeller haline getirilmiş ve son olarak bulguların tanımlanması ve yorumlanması basamaklarına geçilmiştir.

Mevcut araştırmanın iç geçerliliğini arttırmak amacı ile verilerin toplanmasında katılımcılarla uzun süreli etkileşimde bulunmuş ve görüşmelerin sonunda toplanan veriler ilgili uzmanlara gösterilmiştir. Eksik ya da yanlış olup olmadığı kendilerine de kontrol ettirilerek katılımcıların teyidi alınmıştır. Dış geçerliliği sağlama amacı ile araştırmanın amacına yönelik örneklem seçimi yapılmış ve veri toplama sürecinin derinlemesine olmasına özen gösterilmiş, elde edilen sonuçları detaylı bir şekilde betimlenmiştir.

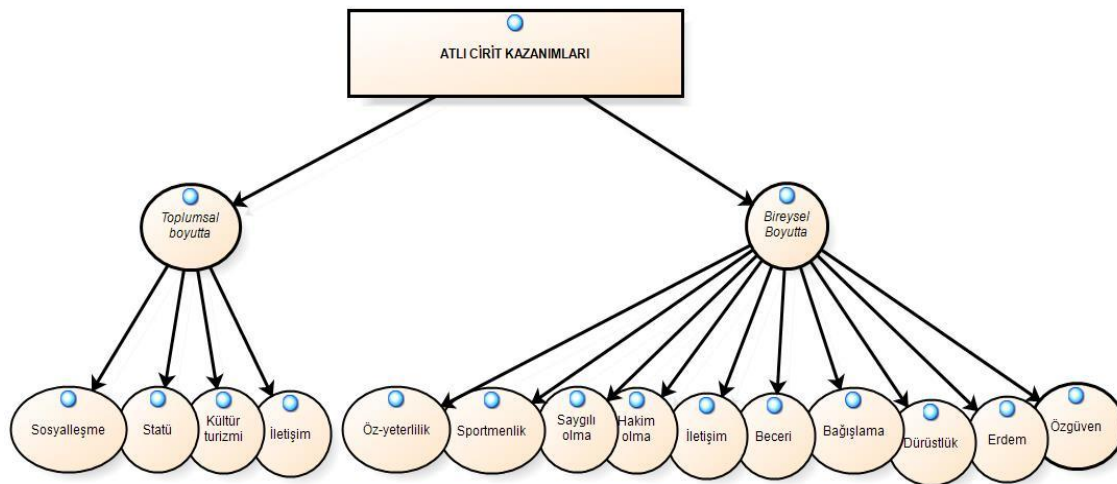
Bu amaçla Miles ve Huberman'nın (1994) güvenilirlik formülü (Güven İndeksi = Görüş Birliği / Görüş birliği+Görüş Ayrılığı) kullanılmış, uyum indeksi 0.91 olarak hesaplanmıştır. Bu değer veri analizinin güvenilir olduğunu göstermektedir.

BULGULAR

Geleneksel spordan atlı cirit ile uğraşan bireylerin gelenekselcilik algılarının ve serbest zaman katılım sıklığı ve serbest zamanda atlı cirit faaliyeti hakkında görüşlerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen mevcut çalışmada 20 erkek katılımcı ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Yaş Aralığı 18-59 arasında olan katılımcıların meslekleri öğrenci, cirit sporcusu, özel sektör, esnaf, işsiz, kamu çalışanı ve çiftçi olduğu görülmektedir. Erkek katılımcıların sahip olduğu serbest zaman sürelerinin haftanın en çok 7 günü 15 saat, haftanın en az 1 günü 2 saat olarak değişiklik gösterdiği ifade edilmiştir. Atlı cirit uğraşı türü profesyonel ve rekreatif olarak farklılık gösteren katılımcıların deneyimleri 2 yıl ile 45 yıl arasında değişmekte olduğu görülmüştür.

Yapılan çalışmada katılımcıların atlı cirit kazanımları (Model 1) ve bir geleneksel spor olan cirit (Model 2) başlıkları altında elde edilen bulgulara derinlemesine yer verilmiştir.

Model 1. Atlı Cirit sporunun kazanımlarına ilişkin bulgular

Elde edilen verilerin analizi sonucunda atlı cirit kazanımlarına ilişkin analiz neticesinde 2 tema ve toplam 14 alt tema elde edilmiştir. Toplumsal boyut temasında; sosyalleşme, statü, kültür turizmi ve iletişim alt temalarına, bireysel boyut temasında; öz yeterlilik, sportmenlik, saygılı olma, hâkim olma, iletişim, beceri, bağışlama, dürüstlük, erdem ve özgüven alt temalarına ulaşılmıştır.

Katılımcılara yöneltilen ‘‘ Sizce atlı cirit sporunun kazanımları nelerdir? (beceri, cesaret, çeviklik, erdem, bağışlama, sportmenlik vb.)?’’ sorusuna ilişkin katılımcıdan elde edilen ve Model 1’de belirtilen alt temalara ilişkin bazı katılımcıların görüşleri aşağıda verilmiştir.

- ✚ Çevreye saygılı olma sevgi dolu olma, insanı çok güzel bir kalıba sokar oturmayı kalkmayı efendi olmayı öğretir, erdemli ve ahlaklı olmayı kazandırır, topluma faydalı birey olunur ve rakibi bağışlama kazanımı verir. Rakibi bağışlama sadece ciritte vardır (K3).
- ✚ Yakalama bağışlama ciritten başka sporda yoktur o yüzden bağışlama duygusu, akıl oyunu, çeviklik, saygı, hoşgörü ve sportmenlik (K5).
- ✚ Saygı, sevgi. Sonuçta bir hayvanla uğraşıyoruz ve ona sevgi veriyorsun saygı gösteriyorsun onunla bir bütün oluyorsun. Bunun dışında hoşgörü cesaret, erdem diyebilirim (K10).
- ✚ Hiçbir branşta olmayan bağışlama atlı ciritte vardır bu kazanım sayesinde iyilik rakibe saygı ve erdemli olmayı öğrendim (K15).
- ✚ Her şeyden önce bir spor branşına sahip olup sporcu oluyorsun, sporcu disiplini ahlakı kazandırıyor. Beceri cesaret ve çevikliği de ekleyebilirim (K16).
- ✚ Özgüven, sportmenlik cesaret ve en önemlisi saygınlık kazandırdı (K19).

Model 2. Geleneksel spor olarak Atlı Cirit etkinliğine ilişkin bulgular

Elde edilen verilerin analizi sonucunda bir geleneksel spor olan atlı ciritte ilişkin analiz neticesinde toplum kültürü ve kimliği temasında 6 alt tema elde edilmiştir. Sırasıyla miras, milli değerler, toplum birlikteliği, coşku, zafer ve değerlerin yitimi (-) alt temalarına ulaşılmıştır.

Katılımcılara yöneltilen ‘‘ Geleneksel sporların ‘‘toplumların kültür ve kimliğini korumasını nasıl değerlendiriyorsunuz, anlatır mısınız?’’ sorusuna ilişkin katılımcıdan elde edilen ve Model 2’de belirtilen alt temalara ilişkin bazı katılımcıların görüşleri aşağıda verilmiştir.

- ✚ Geleneksel sporlar bizim ata sporumuzdur, hala bizim geleneklerimizi yansıtıyor, bu gibi etkinliklerde bir araya geliyoruz seyir zevki ve heyecan veriyor, bu yüzden geleneklerimizi korumaya devam etmeliyiz çünkü bunlar bizim milli değerlerimizdir (K2).

- ✚ *Ata sporlarımız bizim geleneklerimizdir ve Türklüğümüzü yansıtır, toplumumuzun efendiliğini, günümüze kadar nasıl taşındığını gösteren kıymetli oyunlardır, toplamları bir araya getirir, günümüze bu gelenekleri taşıdık hala kendisini koruyor ve geleceğimize de taşımaya kararlıyız (K4).*
- ✚ *Evet, taşıdığını düşünüyorum, eskiye gittiğimizde tüm savaşlar at üstünde kazanıldı o yüzden bizim için önemi büyüktür ve atalarımızın büyük emeği vardır hala korunmaktadır ve korumaya da çalışacağız (K8).*
- ✚ *Taşıdığını düşünüyorum fakat eski insanlarımız bu rolü üstlenmekte ama zaman geçtikçe bunları kaybediyoruz. Birde günümüzde daha çok maddiyata önem verildiğinden bu değerlerimizi kaybediyoruz örneğin at fiyatları ve at bakımının ihtiyaçları bunlar çok meşakkatli o yüzden unutulmaya yüz tutuyor. Ama bazı yörelerde bu geleneklerimiz hala devam ediyor (K11).*
- ✚ *Toplumumuzun kültür ve kimliğini oluşturmasında çok büyük paya sahiptir bu geleneksel sporlar ve hala günümüzde de bu değerlerini barındırıyor. Geleceğimize taşımak için elimizde geleni yapıyoruz (K18).*
- ✚ *Türk kültürü çok zengin değerlere sahiptir ve bu türk sporları bizim atalarımızı çok iyi yansıtır savaşçı ruhlu oluşlarını akıllı olduklarını yansıtır bu gibi değer ve görüşler hala günümüzde korunuyor ve mevcut durumda (K20).*

Tablo 2. Atlı Ciritle sporuna ilişkin metaforik bulgular

	Metafor	Kategori	Katılımcılar	%	f
Atlı ciritle gibidir. Çünkü.....	Rüzgâr, direksiyonsuz araç	Duygusal zekâ	K1, K2	10	2
	Savaşçı, savaş (2), gözyaşı, müzik notası	Motivasyon	K3,K6,K7,K11, K18	25	5
	Sevgili, anne, ruh, çocuk sevgisi, aşk, aile, emek	Aidiyet duygusu	K4, K8, K12, K15, K16, K19, K20	35	7
	Allah'ın lütfü	Değerler psikolojisi	K5	5	1
	Hür bir kuş, okyanusta gezen mavi bir balina, bağımsızlık, uçurtma	Özgürlük	K9, K10, K13, K14	20	4
	Terapi	Terapötik	K17	5	1
			TOPLAM	100	20

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların atlı ciritle kavramına ilişkin toplam 20 adet metafor ve bu metaforların 6 ayrı kategori altında toplandığı belirlenmiştir. Kategoriler incelendiğinde sırasıyla Duygusal zekâ, motivasyon, aidiyet, duygusu, değerler psikolojisi, özgürlük, terapötik olduğu görülmektedir.

Katılımcıların ‘atlı ciritle’ tanımındaki görüşleri ise; Rüzgâr, direksiyonsuz araç, savaşçı, savaş (2), gözyaşı, müzik notası, sevgili, anne, ruh, çocuk sevgisi, aşk, aile, emek, Allah'ın lütfü, hür bir kuş, okyanusta gezen mavi bir balina, bağımsızlık, uçurtma ve terapi metaforları olarak söylemişlerdir.

Duygusal zeka kategorisi altında yer alan metafor örneklerine bakıldığında katılımcıların duygusal zekayı rüzgar ve direksiyonsuz araç olarak tanımladıkları belirlenmiştir. Bu kategoride bulunan katılımcıların ifadeleri aşağıda belirtilmiştir.

- ✚ *Atlı ciritle rüzgâr gibidir çünkü atın üstündeyken rüzgâr gibi hissediyorum (K1).*

- Atlı cirit direksiyonsuz araç gibidir çünkü tüm kontrol sendedir kontrol kendinsindir ve çok hızlı gider (K2).

Motivasyon kategorisi altında yer alan metafor örneklerine bakıldığında katılımcıların motivasyonu savaşçı, savaş (2), gözyaşı, müzik notası olarak tanımladıkları belirlenmiştir. Bu kategoride bulunan katılımcıların ifadeleri aşağıda belirtilmiştir.

- Atlı cirit savaşçı gibidir çünkü rakip bizim için hedeftir, hedefe ulaştığımızda savaşı kazanırız (K3).
- Atlı cirit savaş gibidir çünkü savaşta özgürlük için mücadele verirsin, cirit oynamakta mücadele gerektirir (K6).
- Atlı cirit gözyaşı gibidir çünkü atla olan duygular gözyaşı gibi gerçektir (K7).
- Atlı cirit savaş gibidir çünkü rakibine stratejik planlar yaparak yaklaşıp, kazanmaya odaklanırsın K(11).
- Atlı cirit müzik notası gibidir çünkü bir ritme sahiptir ve ata bindiğim an şarkılar kulağıma gelir (K18).

Aidiyet duygusu kategorisi altında yer alan metafor örneklerine bakıldığında katılımcıların aidiyet duygusunu sevgili, anne, ruh, çocuk sevgisi, aşk, aile, emek olarak tanımladıkları belirlenmiştir. Bu kategoride bulunan katılımcıların ifadeleri aşağıda belirtilmiştir.

- Atlı cirit sevgili gibidir çünkü atlar sadıktır birlikte hareket etmek bunu gerektirir (K4).
- Atlı cirit “anne” gibidir çünkü atın üstünde iki canlı tek beden olur (K8).
- Atlı cirit ruh gibidir, çünkü iki canlı bir araya gelince tek bir ruh olur (K12).
- Atlı cirit çocuk sevgisi gibidir, çünkü atlarla çocuklarla ilgilenildiği gibi ilgilenir ve öyle severiz (K15).
- Atlı cirit aşk gibidir çünkü yiğidin yoldaşı canı gibidir atı (K16).
- Atlı cirit aile gibidir çünkü cirit bir topluluktur (K19).
- Atlı cirit emek gibidir çünkü büyük emeklerle bir yere gelirsin atınla birlikte sen olursun, büyürsün K(20).

Değerler psikolojisi kategorisi altında yer alan metafor örneklerine bakıldığında katılımcıların değerler psikolojisini Allah’ın lütfu olarak tanımladıkları belirlenmiştir. Bu kategoride bulunan katılımcıların ifadeleri aşağıda belirtilmiştir.

- Atlı cirit Allah’ın lütfu gibidir çünkü atın olduğu yerde bereket vardır, atın iki kulağının arasından esen rüzgâr cennet rüzgârlarıdır, bu yüzden çok kıymetlidir (K5).

Özgürlük kategorisi altında yer alan metafor örneklerine bakıldığında katılımcıların özgürlüğü hür bir kuş, okyanusta gezen mavi bir balina, bağımsızlık, uçurtma olarak tanımladıkları belirlenmiştir. Bu kategoride bulunan katılımcıların ifadeleri aşağıda belirtilmiştir.

- Atlı cirit hür bir kuş gibidir çünkü hiç kimseye bağımlılığı yok ve özgürce hareket ediyor bu yüzden (K9).

- ✚ *Atlı cirit okyanusta gezen mavi bir balina gibidir çünkü balina koca bir boşlukta yalnızdır ve özgürdür (K10).*
- ✚ *Atlı cirit, bağımsızlık gibidir çünkü ata bindiğinde hayatla bağlantım kesiliyor (K13).*
- ✚ *Atlı cirit uçurtma gibidir çünkü ata binince uçurtma gibi doludizgin ve özgür hissediyorum (K14).*

Terapi kategorisi altında yer alan metafor örneklerine bakıldığında katılımcıların terapiyi terapötik olarak tanımladıkları belirlenmiştir. Bu kategoride bulunan katılımcıların ifadeleri aşağıda belirtilmiştir.

- ✚ *Atlı cirit terapii gibidir çünkü tüm stresimi alıyor (K17).*

TARTIŞMA VE SONUÇ

Yapılan çalışmada geleneksel atlı cirit sporu ile uğraşan bireylerin gelenekselcilik algılarına yönelik yarı yapılandırılmış görüşme soruları ve metafor yardımıyla ortaya konulmaya çalışılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme soruları ve metaforlar bireylerin incelenen kavrama yönelik algılarını ortaya çıkarma ve açıklama için kullanılan güçlü bir araştırma aracı olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda yapılan mevcut araştırma sonucunda toplam 3 tema, 20 alt tema ve 6 kategori altında 20 çeşit metafor bulunmuştur.

Araştırmada elde edilen bulgularda atlı cirit kazanımlarına ilişkin toplumsal boyut temasında; sosyalleşme, statü, kültür turizmi ve iletişim alt temalarına, bireysel boyut temasında; öz yeterlilik, sportmenlik, saygılı olma, hâkim olma, iletişim, beceri, bağışlama, dürüstlük, erdem ve özgüven alt temalarına ulaşılmıştır. Toplumsal boyut temasında Ünver 'in (2006) yaptığı çalışmada binlerce yıl boyunca devam ederek günümüze kadar gelen ve hala oynanan atlı cirit sporunun çok önemli bir kültürel değer olarak kabul edildiği aynı zamanda bireylerin atlı ciritin yapıldığı ortamlarda sosyalleştiklerini ve bu doğrultuda kültür turizmini de artırdığını belirtmiştir. Atlı cirit müsabakalarını izlemeye gelenlerin farklı uluslardan katılımcıları olduğunu varsayarsak kültür turizmine de önemli katkıları olduğunu söylenebilir. Dolayısıyla mevcut çalışmada elde edilen alt temalarla benzerlik gösterdiği söylenebilir. Karcıoğlu, 2017 yaptığı çalışmada ise atlı cirit sporu hem aktif olarak spora katılanların hem de pasif anlamda seyirci olarak katılım gösterenlerin serbest zamanlarını kültürümüz içerisinde yer alan etkinliklerle geçirme fırsatı verdiği vurgulanmıştır. Atlı ciritin, açık alanlarla doğa içinde olma, katılımcıların bulunduğu bölgeyi, yöreyi ve o yörenin geleneklerini deneyimleme ve sosyal birlikteliği sağlama, kişiler arası iletişimi güçlendirme gibi özelliklerinin olduğu söylenmektedir. Türk kültüründe atın ve dolayısıyla atla yapılan sporların önemli bir yerinin olduğu bilinmektedir. Her ne kadar bir savaş aracı olarak kullanılsa da, gerektiğinde ticarete ve tarımsal faaliyetlerde kullanıldığı ve toplumsal yapı içerisinde sosyal statüyü belirleyici bir rol üstlendiği de söylenebilir. Özellikle cirit, çevgan gibi atlı yapılan sporlarda oyuncunun ve atların görünümü toplumsal statüyü yansıtan estetik değer taşımaktadır. Söz konusu bu sporların eski toplumlarda hükümdarların, soylu ve zengin kişilerin katılımlarıyla oynanan oyunlar olduğunu ifade etmektedir (Erdoğan, 2017). Sosyal statü sembollerinden birisi olan atlı cirit oyununun katılımcıların toplum içerisindeki yerini

belirlemede önemli bir unsur olduğuna vurgu yapan çalışmalara rastlanmaktadır (Gül, Yüksel ve Güven, 2018; Kalkavan, 2018; Karahüseyinoğlu, 2008).

Bireysel boyut temasında ise araştırmada öz yeterlilik, sportmenlik, saygılı olma, hâkim olma, iletişim, beceri, bağışlama, dürüstlük, erdem ve özgüven alt temalarına ulaşılmıştır. Atlı Cirit sporu binicilerin ve atların görünümünün estetik bir değer taşıması doğrultusunda toplumsal değerlerimizi yansıtmakta ve milli kültürümüzün parçaları olan cesaret, beceri, erdem, çeviklik, bağışlama, dürüstlük, özgüven ve bunun gibi özellikleri sportmenlikle bir araya getirdiği söylenmiştir (Gül ve vd. 2018). Karcıoğlu'nun (2017) yaptığı çalışmada cirit sporunun aktif olarak spora katılanların ve izleyicilerin serbest zamanlarının kültürümüze ait aktivitelerle geçirme fırsatı verdiği sonucuna varmıştır. Dolayısıyla yapılan çalışmalardan yola çıkarak atlı cirit sporunun bireylerin üzerinde olumlu etkiler bıraktığı söylenebilir.

Araştırmada elde edilen bulgularda bir geleneksel spor olan atlı cirite ilişkin analiz neticesinde toplum kültürü ve kimliği temasında sırasıyla miras, milli değerler, toplum birlikteliği, coşku, zafer ve değerlerin yitimi (-) alt temalarına ulaşılmıştır. İlkim ve Güner'in (2021) yaptıkları çalışmada kültürlerin temelini oluşturan gelenek-görenek, örf-adet, inanç, dil vb. sosyal değerlerin milli değerleri oluşturmasının ve nesilden nesile aktarmasının önemli olduğunu vurgulamışlardır. Bunun nedenini nesiller arasında etkileşim sağlayarak toplum birlikteliği açısından güçlü bir bağ kurulacağı olarak açıklamışlardır. Kültürümüzün bir parçası olan cirit sporunun coşku ile izlendiği ve zaferi temsil ettiği söylenmiştir (İmamoğlu ve İmamoğlu, 2018). Yapılan çalışmalara bakıldığında temalarımız ile benzerlik söz konusu olduğu gözlemlenmektedir. Bu doğrultuda atlı ciritin geçmişten günümüze kadar gelen coşku ile izlenen milli değerleri yansıtan bir spor dalı olduğu söylenebilir.

Araştırmada elde edilen sonuçlarda katılımcıların "atlı cirit" kavramını metaforik olarak tanımlarken; rüzgâr, direksiyonsuz araç, savaşçı, savaş (2), gözyaşı, müzik notası, sevgili, anne, ruh, çocuk sevgisi, aşk, aile, emek, Allah'ın lütfü, hür bir kuş, okyanusta gezen mavi bir balina, bağımsızlık, uçurtma ve terapi metaforları olarak ifade etmişlerdir.

Duygusal zekâ: Araştırmada ortaya çıkan rüzgâr ve direksiyonsuz araç "atlı cirit" kavramına ilişkin katılımcıların metafor ifadeleri doğrultusunda ilk kategorinin duygusal zekâ olduğu görülmektedir. Duygusal zekâ kavramı duygularının farkında olma, duygularla başa çıkabilme, kendini motive etme, başkalarının duygularını fark etme, ilişkileri yürütebilme ve empati kurabilme olarak tanımlanmaktadır (Salovey ve Mayer, 1990). Bu doğrultuda birey zekâlarının sosyal tarafını belirten duygusal zekâ kişilerin öz-farkındalıklarında, hayattan zevk almasında, hedeflerini belirlemesinde ve kendilerini motive etmesinde, yapıcı bir şekilde düşünebilmesinde, sağlıklı ve bilinçli kararlar almasında, problem çözümlenmesinde, enerjisini doğru ve olumlu şekilde kullanabilmesinde yararlanılacak zekâ türü olarak karşımıza çıktığını söylemek mümkündür. Duygusal zekâ, duyguları ayarlayan bir sistem olmakla birlikte kişilerin ilk etapta kendi duyguları sonrasında karşısındaki kişinin duygularının farkında olmasıdır. Avcı (2019) bireyin, kendisi ve karşısındaki kişi ile kuracağı iletişim için anlatımlarını doğru olarak kullanarak etkileşim içerisinde bulunması bir duygusal zekâ göstergesi olduğunu ve bu göstergeyle birlikte kişilerle iletişimde buldukları süre içerisinde duygularını ve duygularını yansıtan anlatımlarını doğru yerlerde kullanarak daha etkili bir iletişim içerisinde bulunacaklarını belirtmiştir. Bu doğrultuda atlı cirit'in duygusal zekâ gelişiminin kişiler üzerinde olumlu yönde etkilerinin olduğu söylenebilir.

Motivasyon: Araştırmada ortaya çıkan savaşçı, Savaş (2), Gözyaşı, Müzik Notası ‘’atlı cirit’’ kavramına ilişkin katılımcıların metafor ifadeleri doğrultusunda ikinci kategorinin motivasyon olduğu görülmektedir. Motivasyon kavramı herhangi bir nedenle bireyleri belirli yönlere iten ve belirli konular üzerinde harekete geçiren güdülerin ortaya çıkması durumudur (Eren, 2008). Rekabete dayalı önemli bir spor konumunda olan atlı cirit günümüzde oynanmaya devam eden savaş oyunlarından bir tanesi olduğu söylenebilir (Özmenli, 2020). Savaş oyunu olmasıyla birlikte müsabaka esnasında bireylerin bazı naralar attığı ve bunların; haydi oğlum, haydi aslanım gibi cümleler olduğu söylenmiştir (Çiftçi,2011). Bu doğrultuda yapılan sporda atılan naraların bireyleri ayakta tuttuğu ve motive ettiği sonucuna varıldığı söylenebilir.

Aidiyet Duygusu: Araştırmada ortaya çıkan sevgili, anne, ruh, çocuk sevgisi, aşk, aile, emek ‘’atlı cirit’’ kavramına ilişkin katılımcıların metafor ifadeleri doğrultusunda üçüncü kategorinin aidiyet duygusu olduğu görülmektedir. Aidiyet kavramı bireylerin kendilerini nasıl konumlandığı ve anlamlandırıldığıdır. Bireylerin insanlara, nesnelere, mekânlara, ilişkilere, kültürlere vb. etnik kökenlere dayalı olarak inşa edilebilen bir kavram olarak tanımlanabilir. (Sözer, 2019). Bireylerin sahip oldukları benlik duygusuyla ilgili olan bir kavram olmakla beraber bireyler sahip oldukları benlikle belli bir grubu özleştirir ve ona karşı bir ilişki kurma hissi elde ederler (Kavalcıoğlu, 2021). Bu doğrultuda elde edilen sonuçlarda bireylerin cirit sporunu sevgiliye, anneye, çocuk sevgisine vb. benzettiği görülmüştür.

Değerler psikolojisi: Araştırmada ortaya çıkan Allah’ın lütfü ‘’atlı cirit’’ kavramına ilişkin katılımcıların metafor ifadeleri doğrultusunda dördüncü kategorinin değerler psikolojisi olduğu görülmektedir. Değer; arzu edilen, kişilerin hayatlarına yön veren, önem boyutları farklı ve durum ötesi hedefler olarak tanımlanmaktadır. Bireylerin isteklerini, arzularını ve tercihlerini yansıtır. Bu doğrultuda bir şeyin arzu edilebilir veya edilemez olduğunun da belirleyicisi olduğu söylenebilir (Güngör, 1998). Yener (2018) psikolojide değerın insan davranışlarının yol göstericisi olarak oynadığı rolde olduğunu ve bu doğrultuda psikolog değerinin sadece bir inanç olarak karşımıza çıktığını vurgulamıştır. Böylece atlı cirit sporu yapan bireylerin inanç değerlerinin yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Özgürlük: Araştırmada ortaya çıkan hür bir kuş, okyanusta gezen mavi bir balina, bağımsızlık, uçurtma ‘’atlı cirit’’ kavramına ilişkin katılımcıların metafor ifadeleri doğrultusunda beşinci kategorinin özgürlük olduğu görülmektedir. Hayek (1990) özgürlüğü bireylerin başkaları tarafından zorlanmaması ve rahat davranabilmesi olarak tanımlamıştır. Bu doğrultuda özgürlük, bireylerin rahatça hareket edebildiği, karar verebildiği, istedikleri gibi davranabildiği bir kavram olduğunu söylemek mümkündür. Buradan hareketle mevcut araştırmada atlı cirit sporunun bireyler için özgürlüğü ifade ettiği ve kişiler arasında özgürlük tanımının da farklı olduğu ve özgürlüğü çeşitli benzetmelerle aktardığı sonucuna varılmıştır.

Terapötik: Araştırmada ortaya çıkan terapi ‘’atlı cirit’’ kavramına ilişkin katılımcıların metafor ifadeleri doğrultusunda altıncı kategorinin terapi olduğu görülmektedir. Terapötik kelime anlamı tedavi, tedavi edici demektir (Çatak ve Ögel, 2010). Böylece atlı cirit sporu ile ilgilenen bireylerin kendilerini rahat hissettiği, kendilerini içtenlikle ifade edebildiği geliştirici, destekleyici, rahatlatıcı ve terapötik anlamda iyileştikleri ortamlar olduğu sonucuna varılmıştır.

Sonuç olarak atlı cirit sporu ile ilgilenen bireylerin gelenekselcilik algılarına bakıldığında köklü değerlere sahip olduğu görülmektedir. Kültürümüzü anlatan izleyiciler ve oyuncularında milli gurur olarak söylenen, coşku ve heyecanı ortaya çıkaran geleneksel bir spor olduğu söylenebilir. Atlı cirit sporunun gelenek ve göreneklerimizi en doğru şekilde aksettirdiği, gelecek nesillere aktarılmasını sağlayan ve kültür değerlerimizi yaşatabilmemiz için önemli bir faktör olduğu karşımıza çıkmaktadır.

Yayın Etiđi: Bu çalışmanın hazırlanma ve yazım sürecinde “*Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiđi Yönergesi*” kapsamında bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş olup; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

Çıkar Çatışması: Yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması olmamıştır.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı: 1. yazarın %35, 2. yazarın %35, 3. yazarın %30 katkısı olmuştur.

KAYNAKLAR

- Aka, S. T., Baş, M., ve Eraslan, M. (2012). Atlı cirit sporcularının sosyal beceri düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Türk Spor ve Egzersiz Dergisi*, 14(3), 82-90.
- Avcı, Ö. (2019). *Duyusal Zekâ ve İletişim*. İstanbul: Beta Yayınları, 2. Baskı.
- Çatak, P. D., ve Ögel, K. (2010). Farkındalık temelli terapiler ve terapötik süreçler. *Klinik Psikiyatri*, 13(1), 85-91.
- Çiftçi, S. (2011). Uşak'ta Atlı Cirit Sporuna ve Cirit Kültürü. *Millî Folklor*, 23(89), 87-99.
- Erdoğan, E. (2017). Türk Kültüründe Çevgan ve Safevi Devleti'ndeki İzleri. *Uluslararası Eğitim Bilimleri ve Sosyal Bilimler Sempozyum Kitapçığı*, Balıkesir.
- Eren, E. (2008). *Örgütsel davranış ve yönetim psikolojisi*. İstanbul: Beta Yayınları.
- Gencer, B. (2010). Modern dünyada gelenek ve gelenekselcilik. *Eskiyeni*, (16), 82-89.
- Gül, M., Uzun, R. N. ve Çebi, M. (2018). Türk kültürlerindeki geleneksel oyunlar ve sporlara yüzeysel bir bakış. *Electronic Turkish Studies*, 13(26), 655-671.
- Gül, M., Yüksel, A., ve Güven, O. (2018). Padişah Cirit Bindi! (Cirit Sporunu İcrâ Eden ve Destekleyen Osmanlı Sultanları). *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 145-163. <https://doi.org/10.25307/jssr.383087>
- Güngör, E. (1998). *Değerler psikolojisi üzerine araştırmalar*. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Güven, Ö. (1999). *Türklerde spor kültürü*. Geliştirilmiş 2. Baskı, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Alp Ofset, 58-59.
- Hayek, F. (1990). *The Constitution of Liberty*. London: Routledge & Kegan Paul.
- İkım, M., ve Güner, N. (2021). Geleneksel Spor Oyunlarından Atlı Cirit ve Tura Oyunu. *X Эл Аралык Түрк Элдериинин Салттуу Спорттук Оюндары Симпозиуму*, 276.
- İmamoğlu, M., ve İmamoğlu, G. (2018). Antik Yunanda atlı sporların ve biniciliğin görselleri, etkileri ve yorumlamaları. In *Full Texts Book of the 3rd International Eurasian Conference on Sport Education and Society* (176-185).
- Kalkavan, A. (2018). Geleneksel Türk sporları. *Proceedings Book*, 142.
- Karahüseyinoğlu, M. F. (2008). Geleneksel Türk spor kamuoyunun profilinin belirlenmesi. *Sport Sciences*, 3(2), 66-74.
- Karcıoğlu, U. (2017). Türk Kültüründe atın önemi ve ata sporlarımızdan atlı cirit oyunu. *Anasay*, (2), 167-198.
- Kavalcıoğlu, N. (2021). *Etkinlik turizmi kapsamında atlı etnospor faaliyetlerinin toplumsal aidiyet yönünden değerlendirilmesi: Türkiye Kazakistan karşılaştırması* (Doctoral dissertation, Kastamonu Üniversitesi).
- Kılcan, B. (2019). *Metafor ve eğitimde metaforik çalışmalar için bir uygulama rehberi*. Ankara: Pegem Akademi (2. Baskı).
- Koçan, N. (2007). Geleneksel sporlarımızdan ciritin rekreasyon amacı ile günümüze uyarlanması. *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri*, 2(1), 31-39.

- Özkan Topaloğlu, F., Abay Beşikçi, E., ve Esentaş Deveci, M. (2022). Geleneksel sporlardan atlı ciritle uğraşan bireylerin gelenekselcilik algılarına ilişkin nitel bir araştırma. *Ulusal Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1),46-59.
- Menteş, G., ve Saygın, Ö. (2019). E-spor ve geleneksel spor ile uğraşan sporcuların zihinsel dayanıklılık ve bilişsel esneklik durumlarının incelenmesi. *International Journal of Sport Exercise and Training Sciences-IJSETS*, 5(4), 238-250
- Miles, M. B., ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. 2nd Edition. California: Sage Publications Ltd.
- Özmenli, M. (2020). Savaş Sporları Cirit. *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 6(30), 1386-1396.
- Salovey, P., ve Mayer, J.D. (1990). Emotional intelligence. *Imagination, Cognition and Personality*, 9,185-211.
- Sayım, F. (2019). *Sosyal bilimlerde araştırma ve tez yazım yöntemleri* (3. Baskı.) Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Sözer, A. (2019). Göç, toplumsal uyum ve aidiyet. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(28), 418-431.
- Tutel, E. (1998). *At yarışları ve atlı sporlar*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Ünver, A. F. (2006). *Antik Çağdan Modern Olimpiyatlara Binicilik Sporları ve Türk Biniciliğinin Olimpik Gelişimi*. Ankara Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi, Ankara.
- Yener, Ö. (2018). Değerler psikolojisi bağlamında optimal terapi. *The Journal of Social Science*, 2(4), 183-194.
- Yıldırım, İ. (2018). Atlı cirit ve rahvan binicilik. *Z Kültür-Sanat-Şehir, Tematik Mevsimlik Dergi*, (3), 315-319.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (11. Baskı). Ankara: Seçkin.
- Yıldırım, F., ve Yıldız, A. (2013). Cirit atları: Anket çalışması. *Atatürk Üniversitesi Veteriner Bilimleri Dergisi*, 8(1), 35-41.
- Yılmaz, Z. H. (2005). Gelenek, gelenekçilik ve gelenekselcilik. *Muhafazakâr Düşünce Dergisi*, 1(3), 39-53.

Bu eser **Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı** ile lisanslanmıştır.